

LĒMUMS
Ilūkstē

2019.gada 25.aprīlī

Nr. 108

prot. Nr.4, 10.§

Par Ilūkstes novada iedzīvotāju aptaujas organizēšanu

Saeima 2019.gada 21.martā, ņemot vērā nepieciešamību turpināt administratīvi teritoriālo reformu (turpmāk – ATR), nolēmusi turpināt 1998.gadā iesākto teritoriālo reformu un līdz 2021. gadam izveidot ekonomiski attīstīties spējīgas administratīvās teritorijas ar vietējām pašvaldībām, kas spēj nodrošināt tām likumos noteikto autonomo funkciju izpildi salīdzināmā kvalitātē un pieejamībā un sniedz iedzīvotājiem kvalitatīvus pakalpojumus par samērīgām izmaksām.

2019.gada 21.marta Saeimas paziņojumā norādīts, ka Ministru kabinets pēc konceptuālā ziņojuma par administratīvi teritoriālo iedalījumu sagatavošanas un konsultācijām ar pašvaldībām saskaņā ar Eiropas vietējo pašvaldību hartas 5. pantu izstrādā un līdz 2019.gada 1.decembrim iesniedz Saeimai, atbilstoši Saeimas lēmumā norādītajiem punktiem, sagatavotu likumprojektu. Arī Vides aizsardzības un reģionālas attīstības ministrs Juris Pūce savās intervijās vairākkārt ir norādījis, ka, veicot ATR, tiks ņemts vērā ATR skarto novadu iedzīvotāju viedoklis un attieksme pret gaidāmo reformu.

Saeima 1996.gada 22.februārī pieņēma likumu “Par 1985. gada 15. oktobra Eiropas vietējo pašvaldību hartu”, ar kuru apstiprināta un pieņemta 1985.gada 15.oktobrī Strasbūrā parakstītā Eiropas vietējo pašvaldību harta (turpmāk – Harta), kuras preambulā noteikts, ka “*Eiropas Padomes dalībvalstis, kas parakstījušas šo Hartu, [...] uzskatot, ka pilsoņu tiesības piedalīties valsts lietu pārvaldīšanā pieder pie demokrātijas principiem, kas kopīgi visām Eiropas Padomes dalībvalstīm; [...]*”. Hartas 5. pantā noteikts, ka “*Vietējās varas teritoriju robežu izmaiņas nav atļauts izdarīt bez iepriekšējas konsultēšanās ar attiecīgo vietējo varu, pēc iespējas ar referendumu palīdzību, kur tas ir likumīgi atļauts.*”

Savukārt Latvijas Republikas Satversmes 101.pants nosaka, ka “*ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā [...]*”.

Latvijas Republikas Satversmes 101.pants nostiprina ne vien personas pamattiesības vēlēt pašvaldību un no tām izrietošās tiesības piedalīties publisko lietu pārvaldīšanā ar vēlētu pašvaldību palīdzību, bet arī pašvaldības kā vēlētas pašpārvaldes institūcijas statusu kopumā (*Satversmes tiesas 2008. gada 16. aprīļa lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2007-21-01 8. punkts*). Šajā pantā ietvertas tiesības piedalīties pašvaldību darbībā īstenošanas veidi nedrīkst būt formāli. Tiem jābūt efektīviem, jo tikai efektīva piedalīšanās atbilst tautvaldības principam. Līdz ar to tas noteic valsts pienākumu ne tikai garantēt pilsonim tiesības piedalīties pašvaldību vēlēšanās, bet arī pienākumu radīt priekšnoteikumus tam, lai pilsonis varētu piedalīties valsts un pašvaldību darbībā (*Satversmes tiesas 2013. gada 7. novembra sprieduma lietā Nr. 2012-24-03 13. punkts*).

No tā izriet, ka likumdevējs (Saeima) jau pie demokrātijas pamatnormu izstrādes ir paredzējis ievērot demokrātijas pamatprincipus, attiecīgi, ir nepieciešams noskaidrot iedzīvotāju viedokli

dažādos jautājumos, kas tieši un netieši skar iedzīvotāju intereses, un aktīva iedzīvotāju līdzdalība nodrošina valsts un pašvaldību darbības uzraudzību, un ir garants, ka lēmumi tiks pieņemti sabiedrības interesēs.

Likuma "Par pašvaldībām" 3. panta pirmā daļa paredz, ka vietējās pašvaldības pārvaldi īsteno ar pilsoņu vēlētas pārstāvniecības – domes – un tās izveidoto institūciju un iestāžu starpniecību, ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses. Tas nozīmē, ka pašvaldības deputāts ir noteiktā pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju vēlēts pārstāvis. Deputātam ir pienākums pārstāvēt iedzīvotāju kopuma intereses.

Ilūkstes novads, kā atsevišķa administratīvi teritoriālā vienība, tika izveidots 2003. gadā. Ilūkstes novada pašvaldība, balstoties uz Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu, ar kuru tika noteikts vietējo pašvaldību administratīvi teritoriālais iedalījums, atbilst visiem administratīvās teritorijas izveides kritērijiem. Ilūkstes novada pašvaldība patstāvīgi un pilnvērtīgi nodrošina visas likumos noteiktās autonomās funkcijas, iedzīvotājiem tiek nodrošināti kvalitatīvi un izmaksu ziņā efektīvi pakalpojumi, pašvaldība pilnībā atbild par savas teritorijas pārvaldīšanu. Ilūkstes novada pašvaldība katru gadu veido uz attīstību vērstu budžetu un iegulda finanšu līdzekļus novada attīstībai nozīmīgu infrastruktūras objektu būvniecībā un atjaunošanā, pašvaldība nepārtraukti veic ieguldījumus novada iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanā.

Satversmes 2.pants nosaka, ka Latvijas valsts suverēnā vara pieder Latvijas tautai, līdz ar to, tik nozīmīgu jautājumu risināšanā, pirmkārt, jāiesaista iedzīvotāji, nepieciešams veikt iedzīvotāju aptauju, noskaidrojot iedzīvotāju viedokli, jo nav pieļaujams, ka iedzīvotāju viedoklim tiek piešķirts tikai informatīvs raksturs.

Ņemot vērā iepriekš minēto, pašvaldība ir nonākusi pie stingras pārliecības, ka ir būtiski noskaidrot Ilūkstes novada iedzīvotāju viedokli par novada, kā administratīvi teritoriālas vienības, turpmāko attīstību. Ilūkstes novadam kultūrvēsturiskā identitāte vienmēr bijusi rodama Sēlijas novadā, vēsturiski Sēlijas novada pašvaldības bija vienotas vienā Ilūkstes apriņķī.

Tādējādi, pamatojoties uz Hartā noteiktajiem demokrātijas principiem, Satversmē nostiprinātajām iedzīvotāju tiesībām piedalīties valsts un pašvaldību darbībā un likuma "Par pašvaldībām" 12. pantu, kas nosaka, ka *pašvaldības attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs var brīvprātīgi realizēt savas iniciatīvas ikvienā jautājumā, ja tas nav Saeimas, Ministru kabineta, ministriju, citu valsts pārvaldes iestāžu, tiesas vai citu pašvaldību kompetencē vai arī ja šāda darbība nav aizliegta ar likumu*, kā arī paļaujoties uz Vides aizsardzības un reģionālas attīstības ministrijas pausto ieinteresētību, pašvaldības ieskatā ir nepieciešams organizēt iedzīvotāju aptauju ar mērķi noskaidrotu novada iedzīvotāju viedokli par iespējamo Ilūkstes novada pievienošanu citai pilsētai vai novada administratīvajai teritorijai.

Ņemot vērā minēto un Ilūkstes novada pašvaldības domes priekšsēdētāja un domes deputātu izteikto viedokli, pamatojoties uz 1985. gada 15. oktobrī Strasbūrā parakstīto Eiropas vietējo pašvaldību hartu, Latvijas Republikas Satversmes 101. pantu un likuma „Par pašvaldībām” 12. pantu, 21.panta pirmās daļas 27.punktu, atklāti balsojot ar 12 balsīm PAR (Stefans Rāzna, Maigurs Krievāns, Artūrs Bogdanovičs, Jānis Krievāns, Vitolds Kveders, Jāzeps Mačuks, Dainis Millers, Artis Simanovičs, Dace Stalidzāne, Ilvars Ķīsis, Viktors Jasiņavičs, Irēna Kūliņa), PRET – nav, ATTURAS – nav, **novada dome nolēma:**

1. Organizēt Ilūkstes novada pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju aptauju ar mērķi noskaidrot novada iedzīvotāju viedokli par iespējamo Ilūkstes novada pievienošanu citai pilsētai vai novada administratīvajai teritorijai.

2. Noteikt aptaujas norises laikus:

2.1. 2019. gada 13. jūnijā no plkst. 8.00 līdz 20.00.

2.2. 2019. gada 14. jūnijā no plkst. 8.00 līdz 20.00.

2.3. 2019. gada 15. jūnijā no plkst. 8.00 līdz 20.00.

3. Noteikt pastāvīgās aptaujas norises vietas:

3.1. Ilūkstes novada pašvaldības administratīvajā ēkā Brīvības ielā 7, Ilūkstē;

3.2. Bebreņu pagasta pārvaldes ēkā, Bebreņē;

3.3. Dvietes pagasta pārvaldes ēkā, Dvietē;

3.4. Eglaines pagasta pārvaldes ēkā, Eglainē;

3.5. Pilskalnes pagasta pārvaldes ēkā, Pilskalnē,

3.6. Šēderes pagasta pārvaldes ēkā, Šēderē;

3.7. Subates pilsētas un Prodes pagasta pārvaldes ēkā, Subatē.

4. Izveidot komisiju šī lēmuma 1.punktā minētās aptaujas organizēšanai šādā sastāvā:

4.1. Antra Puzinķeviča

4.2. Andrejs Vizulis

4.3. Ērika Potjomkina

4.4. Irēna Bogdanova

4.5. Ruta Buldure

4.6. Sanita Plone

4.7. Zanda Lisovska.

5. Uzdot aptaujas organizēšanas komisijai izstrādāt aptaujas nolikuma projektu, kurš iesniedzams apstiprināšanai domē.

6. Lēmuma izpildes kontroli uzdot Ilūkstes novada pašvaldības domes priekšsēdētājam.

Domes priekšsēdētājs

Stefans Rāzna